

N:o 7, JULI 1925

SVENSKA

PRIS 20 ÖRE

ESPERANTO-TIDNINGEN LA ESPERO

ORGAN FÖR ESPERANTORÖRELSEN I SVERIGE

LIVFÖRSÄKRINGSBOLAGET **BALDER** GRUNDAT 1887

LIVFÖRSÄKRINGSBOLAGET
BALDERS FASTIGHET
STUREGAT. 8, STOCKHOLM

DRIFTIGA OMBUD
ANTAGAS

Ålder: Balder är Sveriges äldsta, rent ömsesidiga livbolag.

Soliditet: Intet svenska livbolag har starkare fonder än Balder.

Premier: Balders premier är mycket låga men beräknade på absolut betryggande grunder.

Vinst: Balders försäkrade ha erhållit större vinst och tidigare än i de flesta andra svenska livbolag. För en del äldre försäkringar har sammanlagda vinsten i Balder uppgått till 50 à 60 procent av samtliga erlagda premier. Å nya försäkringar lämnar Balder dels en förutberäknad, i enlighet med nya grunder garanterad vinst vid försäkringstidens slut, dels en redan efter 3 kalenderår utgående årlig vinst.

Försäkringsvillkor: Livförsäkringar för vuxna utan läkareundersökning gälla i Balder genast till fulla beloppet vid dödsfall i alla akuta sjukdomar, således även vid epidemier. Dessa förmånliga villkor gälla utan begränsning till vissa försäkringar och visst belopp.

Konstitution: Balders försäkrade själva äga bolaget och ha lämnats större möjlighet att själva bevakta sina intressen än de försäkrade i något annat svenskt livbolag.

FONDER:

26,000,000

KRONOR

SVENSKA ESPERANTO-TIDNINGEN

LA ESPERO

ORGAN FÖR ESPERANTORÖRELSEN I SVERIGE

Rédaktör: Henning Halldor.

Postadress: Fack 698, Stockholm.

Prenumerationspris: Helt år 2 kr.

Lösnr 0,20.

Annonspris: 10 öre pr m.m.

Utkommer en gång i månaden.

Sveda Esperanto-Gazeto.

Redaktanto: Henning Halldor.

Adreso: Stockholm 1.

Anonco pri korespondado kostas
2 respondkuponojn.

Svenska Esperanto-Förbundet

(Sveda Esperanto-Federacio)

Adress: Stockholm 1

har till uteslutande ändamål det mellan
folkliga hjälpspråkets utbredande och
befrämjande

Årsavgift för direkt anslutna medlemmar
kr. 5: — inberäknat prenumerationsavgiften
för Svenska Esperanto-Tidningen.

Ordförande: Paul Nylén, Huddinge
Tel. 279.

Sekreterare: Henning Halldor, Frid-
hemsgatan 42, Stockholm.

Tel. kl. 9—5 228 64, efter kl. 6 e. m. Kungs-
holmen 1838.

Förlagsföreningen Esperanto

u. p. a.

Postadr.: Fack 698, Stockholm 1.
Postgirokonto nr 578.

**De svenska esperantisternas eget
företag.**

Tillhandahåller all slags litteratur på och
om esperanto.

Prislista och upplysningar på begäran.

Svenska Esperanto-Institutet

Förrättar examen i esperanto.

Ordförande: Rektor S. Jansson, Sko-
gen 23, Lidingö Villastad.

Tel. Lid. v.-stad 295.

Förlagsföreningen Esperantos ombud.

Borlänge: S. Aldén, A.-B. Skolmateriel.

Eskilstuna: Eskil Johansson, Telefonstation.

Falun: Ernst Ström, Box 36.

Gävle: Alb. Liljemark.

Göteborg: Anders Pettersson, Karl Gustafs-
gatan 36.

Hälfors: Paul Almén, Silvergruvan.

Helsingborg: Gummessons Bokhandel, Sö-
dergatan 17.

Korsnäs: Karl E. Fahlgren, Box 32.

Kramfors: John Lindholm, Postföreningen.

Kristianstad: Nils Nordlund, läroverksadj.

Linköping: John Svensson, Snickaregat. 20.

Ludvika: E. Lundin, Box 429.

Malmö: Ture Gellström, Majorsg. 17.

Mjölby: Hasse Elfsten, V. Hargsvägen 20.

Nordangrå: Frans Quist, Torrom.

Nyköping: Charles Petersson, Folkungav. 15

Norrköping: Erik Johansson, Telefonstation
(hos Löfgren).

Nynäshamn: Karl Karlsson, Villagat. 18.

Nässjö: J. O. Nyström, Norrlundagat. 3.

Ockelbo: A. W. Hultström.

Söndviken: Evald Forsberg, Norra Villa-
staden 20.

Sigtuna: Karl Karlsson, Klappslätt.

Skara: Redaktör Erik Bogren.

Stockholm: Förlagsföreningen Esperanto,
Luntmakaregatan 52, 2 tr.

— Sjödings Eftr., Pappershandel, Malm-
skillnadsgatan 34.

Söderälje: Henning Larsson, Skogsädden.

Sundsvall: C. W. Sjögren, Nygatan 33.

Torskors: Fritiof Ahnfelt, Inglatorp.

Västerås: O. Dahrné, Hammarbygatan 2.

Örebro: Philip E. Jansson, Rådmansgat. 18.

Örnsköldsvik: P. Lundkvist, Mon.

SPRID ESPERANTONYCKLAR!

På varje ort i Sverige

önska vi lösnrifförsäljare. Efter-
hör våra villkor! Passa på att rekvi-
rera ett antal ex. av detta nummer!

SVENSKA ESPERANTO-TIDNIN-
GENS EXPEDITION.

Fack 698, Stockholm 1.

ESPERANTO-TIDNINGEN LA ESPERO

ORGAN FÖR ESPERANTORÖRELSEN I SVERIGE

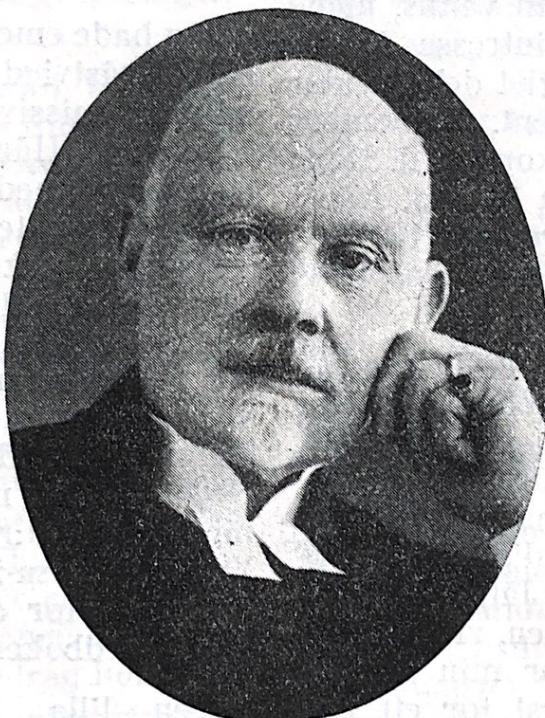
EN ESPERANTORÖRELSSENS PIONJÄR.

Det är för oss en synnerlig glädje att bland S. E. F:s medlemmar från och med innevarande år kunna räkna en av de allra första esperantisterna i vårt land, stiftaren av Uppsala Esperantoförening, komminister S. A. Lundström, Jättendal.

Då det är av stort intresse för såväl oss som framtida generationer att erfara något om dessa tidiga händelser ha vi anhållit om tillåtelse att få publicera ett av komminister Lundström till redaktör P. Nylén riktat brev.

Hr Lundström skriver:

"Att jag från början kom att sys-selsätta mig med esperanto, berrodde på en ren tillfällighet. Vid ett besök i Lundeqvistska bokhandeln i Uppsala fick jag händelsevis syn på en liten broschyr om

Komminister S. A. Lundström.

esperanto av R. (?) Henriklundqvist. Jag bläddrade i densamma och blev genast intresserad av saken. Ett exemplar inköptes förstås och studerades ingående.

Därmed var jag vunnen för esperanto och började omedelbart göra propaganda för det nya språket bland mina studentkamrater.

Någon vidare framgång hade jag dock ej. En och annan började nog fundera på saken, men därvid stannade det för det mesta.

Emellertid lyckades jag sprida åtskilliga exemplar av ett propagandablad, utgivet av A. F. Runstedt, numera teol. d:r och kyrkoherde i Gökhem, Skara stift, och några vänner vunnos för saken. Vi samlades på mitt rum å Allmänna studenthemmet, Johannes-

gatan 11, och beslöt att bilda Uppsala Esperantoförening. Det var väl år 1891 eller möjligen 1890. Hur många vi voro och vilka vi voro, kan jag egendomligt nog nu ej erinna mig. En av dem var fil. stud. Josef Frebärj, död som läroverkslärare år 1914. Troligen var en gottlännings vid namn Vannersten med. Till ordförande utsågs undertecknad.

Den nybildade föreningen förde i början en tynande tillvaro. En och annan ny medlem vanns, men något vidare stort intresse förfanns icke. Mera aktivt deltagande visade en ung student, Valdemar Langlet, som sedan kom med. Han torde för övrigt vara bekant. Kanske var han med redan vid föreningens bildande, men jag tror det knappast.

Själv stod jag i rätt livlig korrespondens med dr L. Zamenhof liksom med en hel del esperantister världen runt. Tyvärr finnes ingenting kvar av denna brevväxling. Jag tillträddé nämligen år 1894 komministraturen i Jättendal och fick då andra intressen, vilket gjorde, att esperanto för min del lades på hyllan. Först för ett par år sedan började jag på nytt syssla därmed.

Under mitt sista år vid universitetet hade Uppsala esperantoförening växt till sig så pass, att den kunde tänka på att utgiva en svensk-esperantisk ordbok.

Förut hade en svensk översättning av dr L. Zamenhofs "Vollständiges Lehrbuch der internationalen Esperantosprache" tillika med samme författares "Meza vortaro internacia-germania" utgivits av en ung studerande B. G. Jonsson

i Östersund, i vilket arbete jag i någon mån deltog.

Men det gällde, som sagt, att få till stånd en svensk-esperantisk ordbok, vilket ansågs vara av mycket stor betydelse för språkets framgång i Sverige. Herr V. Langlet och hans broder, artisten Filip Langlet, hade gjort en liten början härtill. Deras ordförteckning ställdes nu till mitt förfogande i aysikt, att jag skulle fullborda arbetet.

Jag hade emellertid på våren 1893 blivit prästvigd och såsom pastörsadjunkt missiverats till Tillinge i Uppland. Här arbetade jag hela sommaren med den nya ordboken, vilken trycktes å Uppsala Nya Tidnings tryckeri i samma format som den förut av B. G. Jonsson utgivna boken, som även tryckts där. Utarbetandet av ordboken var ganska mödosamt och krävde mycken tid. Med tillhjälp av ryska lexika måste jag ofta leta mig fram i dr Zamenhofs "Plena Vortaro Rusa-internacia" för att finna en stor del av de ord, som ingå i ordboken.

Den lilla bokens titel blev: "Svensk-esperantisk ordbok, utarbetad av L*** och utgiven av Uppsala Esperantoförening". De tre stjärnorna beteckna, att vi varit tre herrar L. om den, nämligen V. Langlet, F. Langlet samt undertecknad Lundström.

Efter min avgång från universitetet blev hr Langlet den drivande kraften i föreningen, och arbetet med den lilla ordboken var mitt sista mera aktiva deltagande i esperantopropagandan. Såsom förut nämnts, flyttade jag våren 1894

Konferenserna i Paris.

Den 14—17 maj hölls i Paris tvenne för esperantörörelsen betydelsefulla konferenser, den ena om esperanto och handeln samt den andra om esperanto och vetenskapen. I vårt maj-nummer meddelade vi i en kort notis att dessa konferenser skulle hållas, men då det stod klart att vi här i landet icke hade några som helst möjligheter att bidraga på något sätt till ett gott resultat av de nämnda konferenserna ha vi i övrigt förbigått dem med tystnad.

Men våra samideanoj i andra länder ha varit desto flitigare, och det visar sig nu att en verkligt storartad anslutning vunnits. Heroldo de Esperanto — som ingen intresserad esperantist bör sakna — rapporterar i n:r 39, 40 och 43 om konferenserna, speciellt handelskonferensen.

Den 14 maj hölls ett stort, högtidligt öppningssammanträde rum i Sorbonnes stora amfiteater under ordförandeskap av Charles Richet, medlem av franska vetenskapsakademien. Publiken uppgick till över 2,000 personer. Föredrag hölls av

till Jättendal, och min verksamhet blev av annan art.

Detta är nu, vad jag i en hast kunnat erinra mig från Uppsala Esperantoförenings första tid. Ehu-ru för närvarande strängt upptagen av taxeringsgöromål (såsom ordförande i två taxeringsdistrikt) har det varit mig ett näje att låta tankarna gå tillbaka till ungdomstiden med dess ideella strävanden och framtidsvyer”.

hr Daniel Berthelot, ävenledes medlem av vetenskapsakademien ("Esperanto och vetenskapen"), d:r Pierre Corret ("Trådlös telegrafering"), hr André Baudet ("Esperanto och handeln"), alla på franska språket, samt av d:r Edmond Privat, som talade på esperanto. Sång, musik m. m. av framstående konstnärer ingick även i programmet. Alltsammans utsändes pr radio på både kort och lång våglängd.

Handelskonferensen öppnades av Paris handelskammarés ordförande, Kempf, som hälsade handelsministerns representant hr Leonard. I sitt tal yttrade hr Kempf bl. a.:

"Esperanto är för den internationella handeln av avsevärt intresse, ty detta språk möjliggör att med ett minimum av möda korrespondera icke blott med köpare och säljare i ett enda land utan med alla marknader i världen.

Detta språk är, såsom vår rapportör hr André Baudet definierat, en verklig code för korrespondens och internationellt språk. Vi här ett nytt medel, vilket kan göra stora tjänster under förutsättning att var och en gör sig det lilla besväret som är nödvändigt för att lära sig det. Jag vill påminna om den tid, då katalogen över Paris telefonät inte ens hade ett hundra abonnenter och då man väntade med att installera en apparat hos sig till dess andra hade börjat.

Nåväl! Samma tvekan har käntetecknat esperantos begynnelse; men sedan det trängt in i kretsar, vilka ha ett odiskutabelt in-

tresse av att använda det, ha dess framgångar blivit hastiga.

Export- och importhandeln har ej längre rätt att ignora det; det skall snart bliva lika nödvändigt för den som telefonen".

Sedan hälsningstal hållts av representanter för regeringar, handelskammare m. fl. valdes till konferensens ordförande hr Baudet.

På kvällen den 16 maj hölls den bankett, varvid handelsministerns representant hr Léonard tillkännagav att franska regeringen nyss beslutat erkänna esperanto såsom klart språk i inländsk telegramtrafik. Även konseljpresidenten Painlevé var representerad. Det var, enligt H. d. E., första gången franska regeringen representerades vid en esperantokongress och dess representant talade esperanto.

Även italienska, spanska, rumänska, tyska, itauiska, kinesiska och ungerska regeringarna voro företrädda samt 115 handelskammare förutom ett stort antal mässor, officiella ekonomiska institutioner och firman från skilda länder.

Detta var något om handelskonferensens yttre förlopp. De som äro intresserade av att erhålla kännedom om förhandlingarna och deras resultat hänvisas till de utförliga referaten i Heroldo de Esperanto och Esperanto, Geneve. Redogörelser torde även komma att bli tillgängliga i broschyrform. Talrika värdefulla upplysningar om esperantos användning i praktiekn lämnades på båda konferenserna, vilka det återstår att utnyttja i propagandaarbetet för vår idé.

Språkstrid vid arbetskonferensen.

Ur en dagstidning saxa vi följande, som visar hur behövligt eit neutralt hjälpspråk är:

Då tyska regeringen i riksdagen förbundit sig att ånyo hos internationella arbetsorganisationen begära erkännande av tyskan såsom officiellt språk uttryckte sig ordföranden i socialförsäkringsutskottet vid arbetskonferensen dr Grieser ouphörligt på tyska.

I ett annat utskott krävde den tyske delegeraden att anförandena skulle översättas till tyska. Man tillmötesgick i början denna framställning, men under livligt bifall från talrika delegationer protestrade representanten för de svenska arbetsgivarna häremot.

På förmiddagen protesterade en del sydamerikanska delegerade mot vad de betecknade som försök att göra det tyska språket officiellt vid förhandlingarna. Den sydamerikanska delegationen protesterade hos Albert Thomas och förklarade att om tyskan fortfarande användes skulle de kräva användande även av det spanska språket.

Niaj perdoj.

Eks-poštoficejestro Th. Florelli, Mörby, mortis 75-jara.

Li estis multjara esperantisto kaj ano de nia federacio. Dum la jaroj 1903—1917 li havis sian oficon en Eksjö, la lastnomitan jaron li pensiigis kaj transloĝigis al Mörby.

Ripozu li trankvile!

Ankaŭ pri la libro de Ohlsson.

"Eĉ la suno havas makulojn", ankaŭ ĉe la plej bona verko oni povas trovi mankojn. En antaŭa numero mi havis la plezuron laŭdi la novan lernolibron de Carl Ohlsson; nun mi volas kompletigi mian recenzon per iom da rimarkoj kritikaj.

Se "ĉ egalas al eŭropa ch" (paĝo 17, par. 2), ĝi egalas al nenio, ĉar ekzistas angla ch-ĉ, franca ch-ŝ kaj germana ch-ĥ, sed "eŭropa ch" ne-niel ekzistas!

La elparolo de la vokalo e ankaŭ bezonus sian paragrafon, sed ĝi mankas (p. 17).

La citajo el Genezo (paĝo 22) devas esti: "De nun tiel longe, kiel la tero ekzistas, semado kaj rikoltado, malvarmo kaj varmo, somero kaj vintro, tago kaj nokto ne ĉesiĝos (Genezo 8: 22)".

Estas vero, ke la akuzativo estas la sola kazo de Esperanto (p. 38); tamen oni sciu, ke kazo ĝi ne estas laŭ la ordinara historia signifo de tiu termino; ĉar la -n estas "vorto" kun propra signifo (sinonima al la prepozicio je).

En la ekzemplo (p. 49) "opinii, rigardi kiel..." la aŭtoro plivole devis plenigi la frazon per: "lerten dentkuraciston" — por pligrandigi tiamaniere la pedagogian valoron de la ekzemplo.

En par. 40 la -n klariĝus per "alta je tri metroj" k.t.p.

Pri la "tabelo" (p. 61) la subdivido de la finajoj ŝajnas al mi ne prospera. Tiel -es ne apartenas sub o sed sub a; ĉar -a estas sinonima kun de; ekz.: Samenhofa lingvo: lingvo de Zamenhof; tirana ago: ago de tirano; pro tio: de mi: mia.

Al (ki)o respondas o, (ki)u demandas pri a (plus o), (ki)es pri de o (:a), kaj (ki)a pri a (eca). Do la lastaj tri devus aparteni sub la rubriko a.

Car "la vortfarado en Esperanto estas fondita sur la logika kaj senpera konstruo de ĉiu aparta vorto", tial en voje la -e signifas lokon, pro tio ke v o j tion signifas; en n o k t e -e signifas tempon, pro tio ke n o k t enhavas la ideon de tempo, k.t.p. La baza signifo de la finaĵo -e estas "en l o k o de", ĉar ĉiu rilatoj bazas sur la plej konkreta, la loka. Pro tio ankaŭ la demanda vorto k i -e rilatas la lokon; kie: en kiu loko. Car k i -nenian signifon havas krom la demandado, ĝi ne povas demandi pri maniero, tempo, kaŭzo aŭ multo, sekve tiujn cirkonstancojn devas esprimi speciale finaĵo. Pro tio ni bezonas la formojn (krom kie): kiel, kiam, kial, kiom. Se ĉe aliaj vortoj (radikaj) sufiĉas la finaĵo -e por esprimi ĉiujn cirkonstancojn (ĉar ĝi enhavas, potenciale, ilin ĉiujn), kaj se oni emas por sistemigi diras, ke -e, -el, -am, -al -om estas subfakoj de la -e, oni ne forgesu, ke k i e, k i e l k.t.p. estas mem radikvortoj!

Esplorante zorgeme Esperanton, oni trovos, ke la vortklasoj de ĉi tiu lingvo ne tute konformas kun la vortklasoj de la naciaj lingvoj kaj do ne obeas ties regulojn. Ekzemple: la adjektivo "virina" estas ankaŭ sinonima al la genitivo de substantivo: "d e v i r i n o"; la adverbo "[skribi] m a n e" signifas same kiel "[skribi] p e r m a n o", kvazaŭ la latina ablativo. Pro tio oni ne provu tro fervore enpremi la gramatikon de Esperanto en la

malvastajn formojn de la naci-
lingvajo.

La -e en la ekzemplo: "Resti kun leono estas dangere" (par. 31) respondas al la demando: kiel estas? (ne kia estas?). Pro tio la -e estas tute korekta formo, uzata laŭ la sama kaŭzo, kial oni diras france "je suis bien", ne "bon". Sekve, ne sole "el praktikaj kaŭzoj", sed ankaŭ (kaj precepe!) el la teorio de la lingvo Esperanto mem "dangere" estas la prava formo!

La adjektivo, la -a, enhavas kune cion, kion ni devas esprimi, nur dise kaj laŭparte, per la tri demandiloj: kia, kies, kiu. Tiu tri-partiĝo dependas de la manko de enhavo signifa de la demanda k*i* (kaj simile pri ĉiuj tabelvortoj). Sed pro tio ni ne disfendu la adjektivan signifon (par. 56). Se ni forprenas unu lateron de triangulo, ĝi ne estos plu triangulo! Ne sole "virina" respondas al la tri demandoj: kia, kies, kiu, sed ankaŭ "mia" ĉiujn tri respondas.

La -j en "homoj" kaj -om en "tiom" (paĝo 65, par. 59) ne estas numeraloj. (Same kiel respondo tute ne estas demando, sed — male — la edzino de la demando.) Proporciojn ili montras, sed ili ne niel kalkulas!

"Pund" (par. 60) devas esti "skål-pund" aŭ "halvkilo".

"Danki por" — tiel skribis ĉiam Zamenhof (63: 5).

"Kiel — ankaŭ" (64: 1) devas esti "kiel ankaŭ", sen la streko!

Nu, tiuj miaj kritiketoj tute ne malpligrandigas la laŭdon pri la interesa verko pli frue de mi faritan.

Paul Nyblén.

Sveda kroniko.

STOCKHOLM. Tri estonaj samideanoj, f-ino Helmi Dresen, s-ro August Jöger kaj Kaur, vizitis Stockholm kaj restis tie dum tri tagoj. Ilin akceptis la delegito kaj s-ro Pehrsson.

BJUV. La 1-an de nov. 1924 nia samideano s-ro Axelsson el Helsingborg faris paroladon en la popola domo ĉi tie. Post la parolado sin anoncis 14 personoj, kiuj deziris studi Esperanton. Je kunsido oni fondis studrondon, kiu estis sekciita al A. B. F. La studrondo kunvenis ĉiulunde dum la vintro. La kurson gvidis s-ro Albin Johansson el Ekeby.

Dum Aprilo ni finis la studadon kun malgranda festeno kaj poste fondis grupon. Kiel estraron oni elektis: Albin Johansson, Ekeby, prez.; Gust. Törnkvist, v. prez.; Gust. Telander, sekr.; Erik Ferm, kasisto, ĉiuj el Bjuv, kaj Edv. Nilsson el Billesholms gruva, v. sekr. La klubanoj kunvenas ĉiun duan lunden al aŭ klubo aŭ interparolada kunveno.

Ni diskutis la fondigon de esperanta distrikto de Skanio. Ni pripensis kunvenon en Eslöv dimanĉe la 5-an de Julio.

Albičjo.

VEM ÄR VILLIG att bliva ombud för Sverige för Internacia Radio-Asocio? Det vore önskvärt, om någon intresserad radioamatör bland esperantisterna åtoge sig denna uppgift.
Tillskriv förbundssekreteraren!

Den 5 maj försvarade hr Louis Poncet inför medicinska fakulteten i Lyon en doktorsavhandling över ämnet: "Tvångsvaccination och frivillig vaccination mot tyfus-sjukdomar och mot kolera i tjuguåtta europeiska länder". Avhandlingen godkändes med gott betyg. Materialet till densamma har dr. Poncet erhållit genom esperanto och esperantisters hjälp.

*

Vid medicinska fakulteten, kejserliga universitetet i Tókio, använda professorerna Seiho Niši och Tomosaburō Ogata esperantötermer vid sina föreläsningar i stället för de tyska termer, som vanligen brukas.

En lärobok i farmakologi har utarbetats på esperanto av doktorerna H. Hajaši och K. Tamura.

*

Deutsches Reichsadressbuch für Industrie, Gewerbe und Handel, en stor tysk handelskalender utgiven av Rudolf Mosse, Berlin, innehåller fackregister på esperanto.

*

Nästa års internationella esperantokongress kommer att äga rum i Edinburgh, Skottland.

*

"Literatura Mondo", den i Ungern utgivna tidskriften, anordnade den 30 april en radioafton.

*

Den stora amerikanska r d otidningen Radio-News sal böja införa sammanfattningar på esperanto av viktigare ar. i l r.

*

Den danske representanten för

Internacia Radio Asocio, hr Paul Lendorff, här i Ingerslevgade 106, Köpenhamn B; öppnat en rådiouställning. De som besöka Köpenhamn bör göra ett besök.

Libroj kaj Gazetoj:

KRIMINOLOGIO de D-ro Rustom Vámbéry. Tradukis el la hungara D-ro V. Toth. (Kulturo kaj Scjenco.) Hungara Esperanto-Instituto, Budapest. VI. Eötvös-u. 3. Presita 1924. 86 p. 16-obla 11 cm. Prezo: 1.50 h. oraj kr. (0.60 dol.).

Tre valoraj interesa pritraktajoj de la krimo kun ĝiaj kaŭzoj kaj de la puno kun ĝia historia evoluo el privata venĝo ĝis objektiva ago de la socio. La verko estas sciencia, sed ne tiom sciencia, ke tio embarrasas la leganton; mi kiel laiko studis ĝin kun granda intereso kaj trovis ĝin tre instrua kaj kleriga. Estas ja bone, ke klerema homo havos okazon pligrandigi sian scion ankaŭ per sciencia biblioteko Esperanta.

La fakaj terminoj uzataj estas ne multaj; ekz. "taliono": kompenso, pago per egalo kontraŭ e-galo; "kompozicio": intercedo, kompromisado, ktp. La traduko estas zorge farita de fakulo.

P. Nn.

LA URBESTRO DE ZALAMEA, dramo en tri aktoj de Calderon de la Barca. El la hispana trad. Enrique Legrand. Montevideo, eldono de la aŭtoro.

KURORT HAPSAL, Estonujo. Prospekt en sveda lingvo kun belaj ilustraĵoj.

XVII-a Universala Kongreso de Esperanto en Genevo.

La programo estas publikigita en Heroldo de Esperanto- n-ro 47. Ni ankoraŭ ne sciigis pri partopreno de iu sveda samideano. S-ro K. Delstam, Pålsvoda, intencas partopreni. Li deziras kamaradon dum la vojaĝo, sed li ne povas vojaĝi pli frue ol la 1-an de aŭg.
— — —

Nia propaganda kaso.

& La decido de la lasta jarkunveno
de S.I. El. F. pri fondo de propa-
ganda kaso povas doni plej gra-
vajn rezultatojn. Kiam la decido
estis farita tamen neniu povis es-
peri ke jam post du monatoj ni
poisodus pli ol 1,200 kronojn en
la kaso. Po ietiu grandioza, ne-
apendita rezultato ni devas danki
flan salatan salideanon s-ron Sam
Janson, kiu kolektis sur unu kar-
to mil kronojn.

Lau la deziro de s-ro Jansson la
infon de li kolektita estas uzota
por tamen la eldonadon de la nova
lernejo kiu n tradukis el
la angla libro.
- Mi kau alia samideano, s-ino Car-
lo Wieslander, s-ro S. Wallen-
strom, s-roj Ernst Eriksson, J.
Jansson, O. Fröde, kaj Karl Kloo
pruvis grandan oferemon, kaj ni
elkre ilin dankas. Ni esperas ke
se ĉiu kunhelpos ni povos starigi
kason, kiu estos sufice granda por
efika subteno de la agado de
la Blesca. Ei ia hispeca el-
de la Blesca. Elia Moutreville
Ni petas crijn, kiu ricevis mon-
kolektkartojn, klopodi laŭpove
por ilin plenigi kaj tuj poste en-
sendi la monon.
Laboru por la bono de nia afero!

S. E. F:s Propagandafond.

	Transport	108: 60
Stockholms Esperantofören.	31: 75	
Oskar Frode, Borgholm	10: —	
Sigrid Wallenström, Grängesberg	5: —	
Caroline Wieslander, Förs-lövsholm	30: —	
J. Jonsson, Tidaholm	25: —	
S. Jansson, Stockholm	1,000: —	
	Kr.	1,210: 35

Stockholms Esperanto-Förenings Propagandafond.

E. Carlén 13:50
Hanna Hemberg 25:-

Medarbeta i Svenska Esperanto-Tidningen!

S. E. F:s korrespondenskurser:

ELEMENTÄRKURS i 6 lektioner erhålls gratis.

FORTSÄTTNINGSKURS i 6 lektioner. Pris 5 kronor

Anmäl Eder snarast!

Svenska Esperanto-Förbundet, Stockholm 1.

International Radio Manual.

På engelska. Pris 60 öre. Förlagssför. Esperanto, Stockholm 1

Passa på tillfället!

Av 1:a upplagan av ESPERANTO-GRAMMATIK av läroverksadjunkten Nils Nordlund realiseras ett femtontal exemplar till kr. 1:— pr ex.

La anoj de la filatelistika sekcio de la esp.-kleriga unuiĝo SUPREN serĉas interŝangon en la skandinavaj landoj. Adreso: SUPREN, filatelistika sekcio, Wien, X. Laxenburgerstr. 13.

1925 års Prislista från Förlagsföreningen Esperanto u.p.a.

Alla postförsändelser adresseras endast till Stockholm 1. Order överstigande 10 kr. försändas portofritt. Vid insändande av förskottsläkvid för mindre order bifogas 10 proc till portokostnader. Inbetaln. å postgirokonto nr 578 blir billigare än postanvisning.

Läroböcker, ordböcker m. m.

- Lärobok i Esperanto** av Paul Nylén. 1.—
Lärobok i Esperanto av G. H. Backman. Slutslådd. 3.—
Lärobok i Esperanto av fil. kand. Carl Ohlsson. 3.—
Esperanto-Grammatik av läroverksadj. Nils Nordlund 1,50.
Esperanto utan förkunskaper. Kurs i 8 lektioner av fil. lic. H. Skog. 0,25.
Kurs i esperanto för affärsmän av L. Tell. 8 lösa blad. 0,25.
Nyckel till Esperanto. En miniatyrlärobok på 24 sidor. 0,10.
Esperanto-svensk ordbok av G. H. Backman. 3.—. D:o inb. 4.—.
Svensk-esperantisk ordbok av G. H. Backman. 4.—. D:o inb. 5.—.
Kursa lernolibro av Dr E. Privat. 0,80.
Fundamento de Esperanto av Dr. L. L. Zamenhof. 2.—.
Fundamenta Krestomatio av Dr L. L. Zamenhof. Denna bok bör varje esperantist äga och studera. 464 sid. 3,25.
Vortaro de Esperanto av Kabe. 4.—.
Unua legolibro av Kabe. 1,50.
Esperanta legolibro av Magister Vilho Setälä. Inb. 3.—.
Handledning i Esperanto av Magister Vilho Setälä. Avsedd för svenskar att begagnas tillsammans med Esperanta Legolibro. 1,75.
Esperanto-Gvidanto pri la publiko inter-komunikigado. 0,80.
Komerca Korespundo av J. Borel. 0,30.

Litteratur på Esperanto.

- Belmont, Leo, Sonoj Esperantaj.** Verser. Belmont är en av de bästa stilisterna. 0,50.
Esperanta Biblioteko Internacia (E.B.I.) Följande nr finnas i lager: 1. *Legolibreto*; en liten trevlig läsebok. 2. *Fabeloj de Andersen*. 6. *El la Biblio*. 9. *Praktika Frazaro*. 13. *Bulgaraj rakontoj*. 16. *Komerca koresponto*. 17. *Konsiloj pri higieno*. 24. *La instituto Milner*. 26. *La intervidigo . . .* 28. *Elzasaj legendoj*. 29—31. *Sub la neĝo*. Tredubbelt häfte. 32. *La amkonkurantoj*. Pris pr nr 0,30.
Heyse, P., Edziĝa festo en Capri. 0,60.
Internacia Mondliteraturo. 1. Goethe, J. W. von, *Hermano kaj Doroteo*. Från

tyskan, 77 sidor. 2. Niemojewski, A., *Legendoj*. Från polska, 74 sid. 3. Turgenev, I. S., *Elektitaj noveloj*. Från ryska, 82 sid. 4. Raabe, Wilhelm, *La nigra galero*. Från tyskan, 64 sid. 5. Hildebrand, *El la "Camera Obscura"*. Från holländska, 64 sid. 6. Irving, Washington, *El la skizlibro*. Från eng., 64 sid. 7. Chamisso, A. de, *Petro Schlemihl*. Fr. tyska, 82 sid. 8. Stamatov, G. P., *Nuntempaj rakontoj*. Från bulgariska, 80 sid. 9. Salom-Alehem. Perec, *Hebreaj rakontoj*. Från hebreiska, 78 sid. 10. Puškin, A. S., *Tri noveloj*. Från ryska, 67 sid.

Pris pr volym 1,40.

Ladevèze, R. de, Demandaro. En koncis redogörelse för esperantos historia, litteratur och organisationer. 1,30.

Linnankoski, J., Bataio pri ta domo Heikkilä. 1.—.

Luyken, H. A., Stranga Heredajo. Orig.-roman på esp. 3,50. D:o inb. 4.—.

Möbusz, A., Dokumentoj de Esperanto. 2,25.

Nitti, F., Eŭropo ĉe la abismo. 3,50.

Nova Testamento, inb. i klotb. 3.—.

Privat, Dr E., Vivo de Zamenhof. 3.—.
Karla. 0,50.

—. *Historio de la lingvo Esperanto*. 1,25.

Shakespeare, W., Makbeto. 2,25.

—. *Hamleto*. 2,25.

Strindberg, Aug., Fraŭlino Julie. 0,75.

—. *Paro*. (Paria.) En enaktare. 0,25.

Propaganda.

Nationernas Förbund om Esperanto såsom internationellt hjälpspråk. Generalsekretariats rapport till tredje delegatmöte. 0,50. (Bokhandelspris 1,—.)

Propagandamärken med Dr Zamenhofs bild. Pr 100 st. 1.—.

D:o med text "Oni korespondas en Esperanto". Pr 100 st. 1.—.

Sv. Esperanto-Tidningen La Espero, lösnr 0,20, prenumeration pr år 2,—.

Esperantostjärnor. Miniatyrnål 0,40. Vanlig mod., nål 0,60, knapp 0,75, brosch 0,60. Med inskr. "Esperanto", nål 0,75. Rund knapp med inskr. "Esperanto Lingvo Internacia" 1,—. U.E.A. (endast för medlemmar av U.E.A.), nål 1,25, knapp 1,50.

Kvittenser för lokalföreningar (Medlemskort) pr block om 50 st. 0,50.

Esperanto är Radions internationella språk.

Radioamatörernas internationella union

antog vid sin första kongress i Paris den 14—19 april 1925 esperanto såsom internationellt hjälpspråk.

Unionen rekommenderade studium av esperanto,

esperantos användning vid utsändningar och i internationella radiotelefon- och telegramförbindelser,

att viktigare artiklar i radiotidskrifter förses med en resumé på esperanto, och slutligen

att esperanto tages i bruk föröversättningar i tidskrifter och vid kongresser.

Esperanto har redan vunnit vidsträckt praktisk användning inom rundradion.

Ett stort antal radiostationer ha utsänt kurser i esperanto, många stationer ha regelbundna utsändningar av esperantoprogram och nästan alla stationer ha vid särskilda tillfällen utsänt föredrag etc. på esperanto.

Behovet av ett internationellt språk för radion

växer i kapp med rundradions utbredning.

Esperanto — det lättaste av alla språk —

fungerar redan såsom internationellt hjälpspråk. Det är därför naturligt att det antagits såsom radiospråk.

Lär Eder esperanto! Börja redan i dag!

Tillskriv SVENSKA ESPERANTO-FÖRBUNDET, Stockholm 1, och begär upplysningar!